

Maria skolgata 83
118 53 Stockholm
Telefon 08 50 65 50 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2010-09-01

Dnr 14-90/2010
Ju2010/3129/L3

YTTRANDE

Avtalad upphovsrätt – delbetänkande av Upphovsrättsutredningen SOU 2010:24

Konstnärsnämnden har till uppgift att besluta om statliga bidrag och ersättningar till enskilda konstnärer inom konstområdena bild, form, musik, teater, dans och film. Myndigheten ska hålla sig underrättad om konstnärers ekonomiska och sociala förhållanden samt löpande bevaka trygghetssystemens utformning och tillämpning i förhållande till konstnärlig verksamhet. Myndigheten ska i sin verksamhet integrera ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Utredaren har haft uppdraget att göra en allsidig översyn av bestämmelserna om upphovsrättens övergång i 3 kap. upphovsrättslagen och att se över vissa frågor om avtalslicenser. Det har särskilt ingått att utreda och ta ställning till om upphovspersoners (nämnden väljer att använda den könsneutrala beteckningen) ställning som avtalspart bör stärkas. Konstnärsnämnden anser att betänkandet visar att utredaren gjort en grundlig genomgång och lagt fram behövliga förslag för en modernisering av lagen. Utredaren har på ett föredömligt sätt avvägt olika behov och månat om upphovspersonen samt utövande konstnärer. Nämnden ser speciellt positivt på att betänkandet så tydligt redovisar att utredaren haft omfattande kontakt med konstnärorganisationer, fackförbund samt arbetsgivarorganisationer och att betänkandet redovisar dessa parter olika åsikter.

Nämnden ställer sig bakom samtliga förslag i utredningen men vill göra två påpekanden gällande förslaget att lägga fast den sk. tumregeln/arbetsgivarregeln. Tumregeln innebär att arbetsgivaren, inom sitt verksamhetsområde och för sin normala verksamhet, får utnyttja sådana verk som tillkommer som ett resultat av tjänsteåligganden gentemot arbetsgivaren. Förslaget är att inte förändra rådande praxis men formulera det hela som en bestämmelse. Nämnden kan inte riktigt se behovet av den förändringen då utredaren själv visar att nuvarande praxis fungerar väl. Det andra påpekanget gäller samma regel men är troligtvis av större vikt. Utredaren skiljer på

anställda och uppdragstagare och menar att regeln som i nuvarande praxis enbart skall gälla för anställda. Nämnden håller med utredaren om att regeln inte kan gälla för uppdragstagare utan att enskilda avtal måste upprättas i sådana fall. Nämndens påpekande gäller beteckningen anställda som inte nog kompliceras av utredaren. Inom kultursektorn är tillsvidareanställningar undantag. En flora av visstidsanställningar för arbetstagare återfinns vid sidan av uppdragen där konstnärer, upphovspersoner och utövande konstnärer agerar som näringsidkare. Utredaren har inte förhållit sig till dessa korta anställningsformer och ger därför inget förslag som tydliggör om visstidsanställningar skall hanteras annorlunda än tillsvidareanställningar.

Nämnden vill speciellt påpeka vikten av att utredarens förslag om en s.k. särskild avtalslicens eller generell avtalslicens införs. Förslaget öppnar upp möjligheter för parterna att själva följa med i en snabb utveckling av området.

Avslutning

Beslut i detta ärende har fattats av ordförande Ingrid Elam den 30 augusti 2010 på delegation av Konstnärsnämndens styrelse. Föredragande tjänsteman har varit kanslichef Ann Larsson.

Ingrid Elam
Styrelseordförande

Ann Larsson
Kanslichef